

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do označených políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Jméno a příjmení: Michaela Novajovská

Název práce Slovenské budovatelské filmy 50. let

Autor/ka posudku

Jméno a příjmení: prof. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

Pracoviště: katedra mediálních studií FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Oproti schváleným tezím nedošlo k výraznějším posunům. Spíše se zbytečně rozšířily kapitoly o zavádění filmu v SSSR a na Slovensku před rokem 1948. Samotná práce totiž začíná až na straně 25.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	D
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	B
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	B
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autorka vzala k ruce relevantní díla, zabývající se propagandou (Taylor, Ciel) a historií slovenského filmu (Lukeš, Macek-Paštěková), zároveň využila i další materiály typu Film a doba, i když velmi okrajově a jen pro dokreslení konkrétních představených filmů. Škoda, že se autorka nepoložila více do archivu filmových periodik té doby a zůstala jen u povrchu jedné recenze.

Literatura se autorce hodí zejména k zasazení do kontextu, jediný analytický nástroj, nebo jakési strukturované myšlení o problematice nabízí jen Ciel. Jeho dělení postav v budovatelském filmu a jejich vazeb slouží autorce jako jediný nástroj, který aplikuje na tři vybrané filmy.

Materiálem tu jsou tři filmy, které autorka viděla a rozebrala z hledisek navržených Cielem. Celkem nepřekvapivě dochází ke shrnutí, že tři snímky Priehrada, Pole neorané a Drevená dedina naplňují představy ideologických zadavatelů.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Struktura práce	B
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	B
3.3	Dodržení citační normy (Pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	B

3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (Pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotíte písmenem F.)	C
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Struktura práce je sice logická, ale podle mého zbytečně hypertrofovala kapitola o zavádění filmu v SSSR, stejně jako vyprávění o začátcích slovenského filmu a filmu Jánošík. Asi by bylo patřičnější se nevěnovat tak podrobně období před rokem 1948, a tomu, jak se prosazoval film v SSSR, a soustředit se právě na fakt, že slovenský film byl součástí československé kinematografie, a jak fungovala spíše tato „komunikace/nekommunikace“, jaké představy měla „Praha“ a jaké „Bratislava“ o funkci slovenského filmu (je tu naznačen jistý „nezájem“ české strany) po únorovém převratu/puči. To by ale znamenalo nepřevypravovat Taylora, ale jít do Národního filmového archivu, ať už v Praze nebo do Slovenského národního archivu v Bratislavě.

Poznámkový aparát je využíván funkčně, jakkoli by nemusely být plně citace ze stejného zdroje využitého několikrát na jedné straně, používáme v odborném textu označení „ibid“, „tamtéž“ apod.

Nejsem schopen posoudit stylistiku slovenského jazyka, mám za to, že ale jde o odborný text na slušné úrovni. Spíše je škoda, že neproběhla nějaká závěrečná korektura, která by doladila velká a malá písmena, doladění toho, aby všechny názvy filmů nebo periodik byly v kurzívě, a aby nedocházelo k drobným rensansům typu:

- červená armáda by měla být asi s velkým Č,
- Gustav Machatý nebyl Slovák, a proto jeho křestní jméno Gustav je s krátkým „a“,
- Karel/Karol Plicka nebyl Plicko
- a pro mne nejdiskutabilnější jakoby samozřejmé využívání spojení „prvá Slovenská republika“, když šlo o útvar, který se jmenoval Slovenský štát. (Využívá se tam dokonce spojení „občana Slovenskej republiky“ a myslí se v době Slovenského štátu...) Nejsem si přes svoje bohaté vazby na Slovensko, že by se v obecném povědomí mluvilo o Slovenském štátu jako o „první republice“, ale třeba se pletu a nemám jen dostatečné informace.

Pokud jde o grafické přílohy, plakáty z představovaných filmů považuji za vhodné.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Není mi trochu jasné, proč se studentka rozhodla vybrat si toto téma, v čem vidí jeho důležitost nebo dokonce aktuálnost. Jsem samozřejmě rád, že takto projevila zájem o historii filmu, nicméně toto zůstává neodpovězeno. S tím souvisí i nejasnost kolem výběru filmů, proč zrovna tyto tři a ne jiné tři, a jestli má význam analyzovat tři schematicky totožné filmy a dojít k tomu, že jsou to tři schematicky totožné filmy....

Jinak ale oceňuji, že se autorka do takového historického tématu ponořila, oceňuji i to, že si vzala k ruce nové vydání zásadní publikace Macek-Paštékova a ne vydání z 90. let. Škoda, že místo převypravování Taylora o Sovětském svazu se nesoustředila na větší detail, třeba právě na kontext vzniku těchto tří filmů, že nezašla do archivu, nedržela v ruce výrobní složky těchto filmů, jejich scénáře, mohla se pokusit rekonstruovat třeba i ideové zadání díky škrtnům, změnám ve scénáři apod. Takto jsou jediným materiálem filmy samotné, které autorce žádné nové kontexty nebo nová zjištění nemohou přinést.

A pak bych si dovolil polemizovat s některými větami.

- Například: „Zoštátnenie filmu so sebou prinieslo isté pozitívne stránky a to v podobe vnútenia verejného záujmu a dostatok financií na jeho spracovanie. S dostatočným prínosom financií prišla aj istá umelecká kvalita, ktorú si autor mohol dovoliť.“ (s. 8) Takto, když to napíšete, tak to vypadá, že je vše zalito sluncem a že princip státního plánování v oblasti kinematografie byl velmi dobrý. Nevím, co myslíte „vnucením veřejného zájmu“.
- Nebo jiná věta: „Filmová tvorba 50. rokov je teda podriadená normám vychádzajúcich z doktríny.“ (s. 9) Doktríny čeho? Kdo ji stanovil? Ani jednou se ve Vaší práci neobjevuje slovo „socialistický realismus“, což byla právě ona estetická doktrína. (O tom mohla být třeba kontextuální kapitola...)
- Polemizoval bych s délkou kapitoly o zavádění propagandy v SSSR a zejména o filmu Jánošík, který nemá s budovatelskými filmy pranic společného – tedy až na režiséra/herce.
- Tvrdit, že „Medzi nimi aj Ján Kadár, ktorý zatiaľ ako jediný slovenský režisér vyhral Oscara za svoj film *Obchod na korze* (s. 24)“ je ubíráni rovnocenné zásluhy českému režérovi Elmaru Klosovi, který byl nejen spoluscenáristou, ale také spolurežisérem a Oscara převzali oba.
- Když napíšete „Budovateľské filmy boli obľúbený žáner filmu natáčaný najmä v 50. rokoch, ale aj neskôr,“ (s. 28) není jisté, co považujete za „oblíbené“ a hlavně kým. To je velmi povšechná a vlastně až na hranici pravdy jdoucí tvrzení.
- Onen sborník, v němž je recenze („*než kolos lásky a nenávisti, potvrzující každým svým dějovým detailem nevyhnutelnost revoluce...*“ nemá žádného autora? Nemyslím na titulní straně, ale je-li to sborník souboru textů, tak ty někdo asi napsal...Opět tu chybí detail.

A tak podobně. Škoda. Jak říkám, oceňuji zájem o tuto problematiku, myslím, že méně povšečnosti by bylo lépe. Kdyby jste vzala jeden film, velmi podrobně se s ním seznámila, šla do archivu, držela v rukou jeho produkční složku, domnívám se, že by jste o budovatelském filmu řekla skrze jednotlivost víc, než o skrze tři stejné filmy, které Vás jen utvrzují v domněnce, která není překvapivá. A taky by to pro Vás bylo větší dobrodružství.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT

5.1	Jakou roli hrálo podle Vás to, že filmy byly barevné nebo černobílé? Souviselo to nějak s ideologickým zadáním?
5.2	Píšete, že snímek Pole neorané není úplně na první pohled budovatelský, ale pak ho tam přeci jen zařazujete. Čím se tento film vymaňuje z toho jednoduchého budovatelského schématu?
5.3	Click or tap here to enter text.

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Click or tap here to enter text.
-----	----------------------------------

7. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

A B C D E F (nedoporučuji k obhajobě)

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Click or tap here to enter text.

Datum: Click or tap here to enter text.

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.